

วันบูรฉัตร ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓

วารสารรถไฟสัมพันธ์

ฉบับที่ ๕ : ๒๕๖๓

บทบรรณาธิการ

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงเป็นต้นตออย่างของ “คนรุ่นเก่า” ที่สร้างสรรพคุณงานไว้ให้กับ “คนรุ่นใหม่” ด้วยความตั้งใจจริง ด้วยความปรารถนาดีต่อแผ่นดิน ต่อชาติ ทั้งในรัชของพระองค์เองและในยุคต่อมา

กิจการรถไฟของประเทศไทยนั้น

ก่อร่างสร้างฐานนับแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีเสนาบดีหลายพระองค์ มีบรรพบุรุษเราหลายต่อหลายคนได้ร่วมกันวางโครงสร้างของรถไฟให้ค่อย ๆ พัฒนาขึ้น เติบโตในกรมพระกำแพงเพชรฯ ทรงเสนาบดีท่านที่เสนาบดีและคนไทยรุ่นก่อนหน้านั้นได้ทำได้แล้ว และทำให้รุ่งเรืองขึ้นด้วยพระวิริยะอุตสาหะตามรอยบุคคลที่ท่านทำได้ก่อนหน้า จนทรงได้รับการยกย่องให้เป็น **“พระบิดาแห่งกิจการรถไฟยุคใหม่”**

จารักรถไฟสัมพันธ์ในวันบูรณัตร์ ๑๔ กันยายน ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๓ ได้รับบรมพระรูปของพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินไว้ เพื่อเป็นอนุสรณ์ถึงพระองค์ท่านเองในวันสิ้นพระชนม์ และเพื่อเป็นแรงบันดาลใจ เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวสำหรับชาวรถไฟในการเพิ่มพูนความอุตสาหะ ความสุจริตต่อการพัฒนากิจการรถไฟของไทย เพื่อประโยชน์สุขของพี่น้องประชาชนคนไทยทุกคน

หม่อมราชวงศ์ปิยะมิตร มิตรชัย

บรรณาธิการพิเศษ

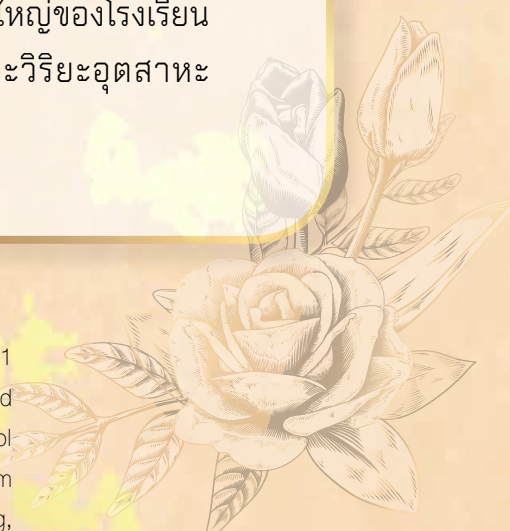
พระประวัติ

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินทรงเป็นพระราชโอรสองค์ที่ ๓๕ ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕ กับเจ้าจอมมารดาวาด พระองค์ประสูติเมื่อวันที่วันจันทร์ เดือน ๓ ขึ้น ๔ ค่ำ ปีมะเส็ง ตรงกับวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๔ ทรงมีพระนามเดิมว่า “พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร”

เมื่อทรงพระเยาว์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธินทรงศึกษาที่โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ ในพระบรมมหาราชวัง โดยมีพระยาโอวาทวรภิกข (แก่น) เป็นผู้ถวายพระอักษร

พ.ศ. ๒๔๓๖ เสด็จออกไปทรงศึกษาวิชาในประเทศฝรั่งเศสและไปศึกษาโรงเรียนแฮร์โรว์ในประเทศอังกฤษ ซึ่งอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนแห่งนี้ได้ชมเชยว่า พระองค์มีความสามารถ และพระวิริยะอุตสาหะเป็นอย่างยิ่ง

Kromma Phra Kamphaengphet Akharayothin was born on 23 January 1881 in the compound of the Grand Palace. He was the 35th son of King Chulalongkorn and Consort Wat. In his youth, he received the education at Phratumnuk Suankularb School in the Grand Palace. In 1893, He went to study at Harrow School, United Kingdom and engineering at Trinity College University of Cambridge and military engineering, Chatham as well as in France and the Netherlands, where he learned about dam-making and canal-digging. After his return to Siam, he worked as a military engineer with the Royal Siamese Army, and became involved in railway and bridge construction.

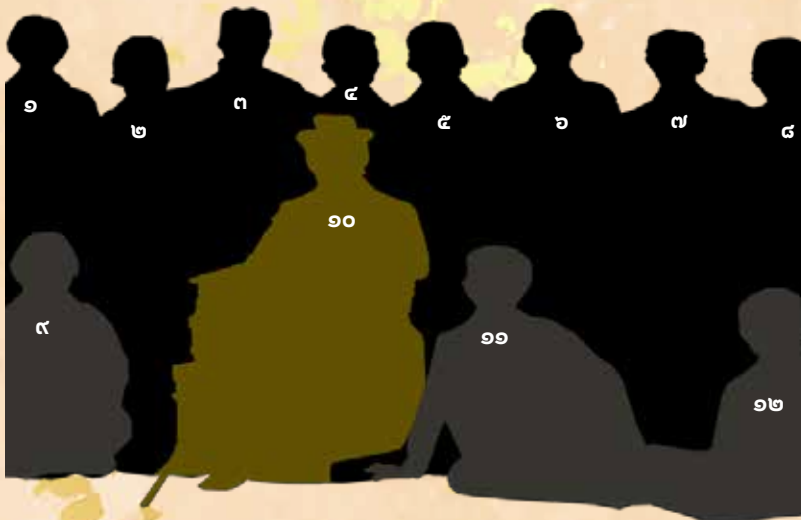

ตราประจำพระองค์พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เป็นภาพเทวดาเชิญฉัตร

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชร อัครโยธิน ศึกษาวิชาวิศวกรรมที่ตรีนิคส์คอลเลจ แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ (University of Cambridge) ตามที่สมเด็จพระบรมชนกนาถ กำหนดไว้สำหรับพระองค์ เพื่อให้ได้กลับมา รับราชการสนองคุณประเทศชาติในสาขานี้ แล้ว ทรงศึกษาวิชาทหารช่างต่อที่โรงเรียนวิศวกรรม ทหารที่แซกแฮม

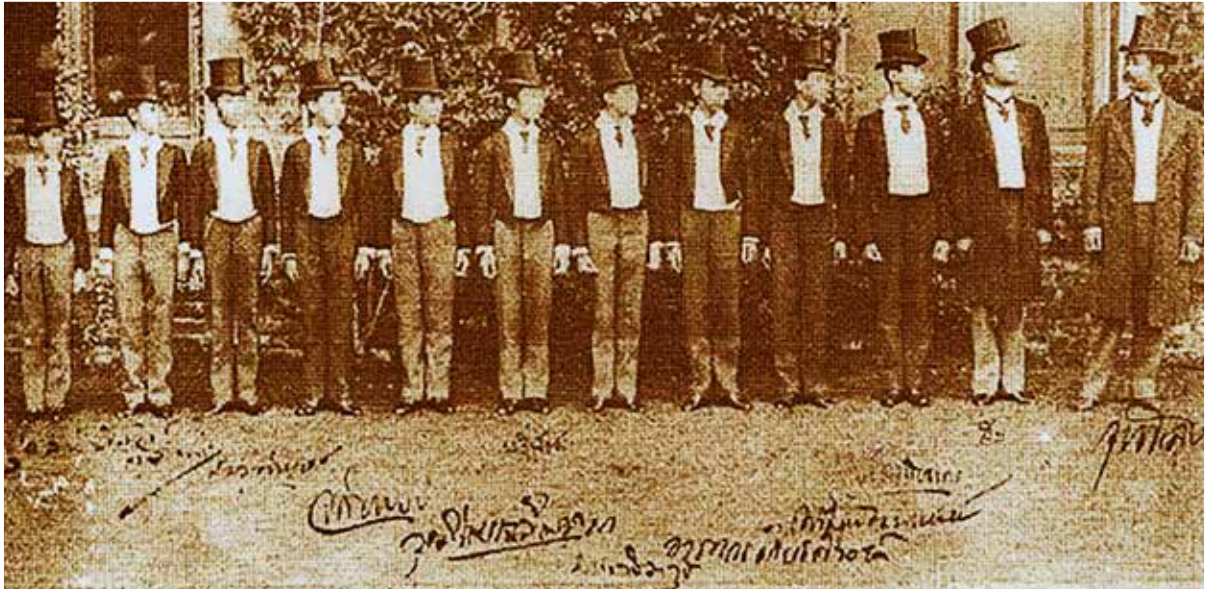

- ยืนจากซ้าย: ๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม
 ๒. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าสมมติวงศัวัโรทัย กรมขุนศรีธรรมราชธำรงฤทธิ์
 ๓. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงนครไชยศรีสุเดช
 ๔. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสิงหวิกรมเกรียงไกร
 ๕. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ๖. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
 ๗. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์
 ๘. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ
- นั่งจากซ้าย: ๙. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต
 ๑๐. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 ๑๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นนริไสยสรรบดี
 ๑๒. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงฉายพระรูปร่วมพระราชโอรสที่ทรงศึกษาอยู่ในยุโรป พ.ศ. ๒๔๔๐

จากซ้าย : ๑. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ๒. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นสรรควิสัยนรบดี ๓. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าสมมติวงศวิโรทัย กรมขุนศรีธรรมราชธำรงฤทธิ์ ๔. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ๕. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสิงหวิกรมเกรียงไกร ๖. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ๗. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๘. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ๙. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม ๑๐. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ๑๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงนครไชยศรีสุเดช ๑๒. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

จากซ้าย : ๑. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ๒. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม ๓. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๔. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ๕. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าบริพัตรสุขุมพันธุ์ กรมพระนครสวรรค์วรพินิต ๖. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ

ขงคกรไซทกร
วหนท ๒๐ กงกฏาคม
ร.ศ. ๑๑๖

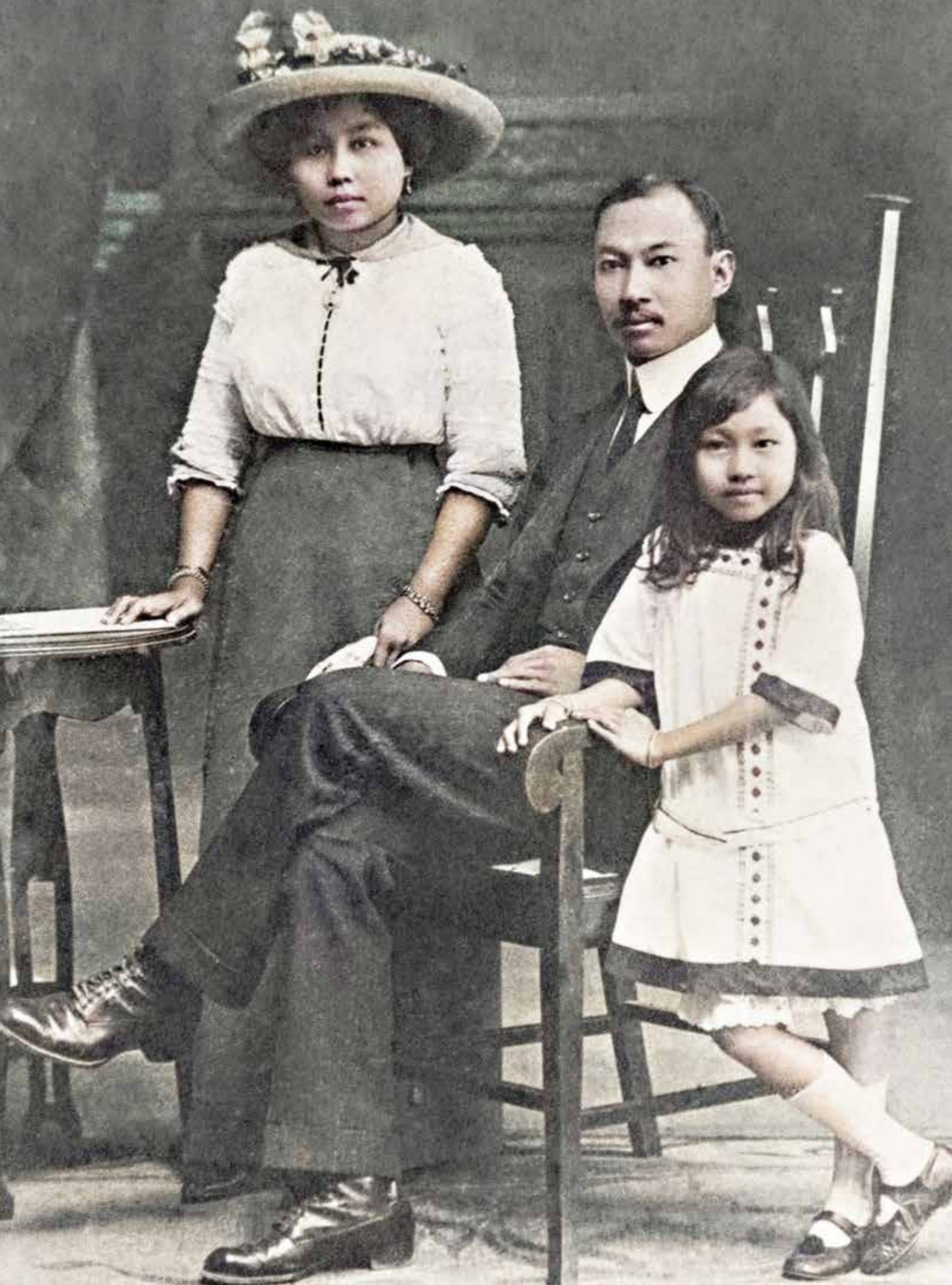
ราชสกุล ฉัตรชัย

ราชสกุล "ฉัตรชัย" สืบสายจาก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน พระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวกับเจ้าจอมมารดาวาด นามราชสกุลได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระราชทานสำหรับทายาทของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

นามราชสกุล "ฉัตรชัย" มิได้นำพระนามของ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน คือ "บุรฉัตร" มาตั้งเป็นนามราชสกุลโดยตรง หากน่าจะนำมาจากความหมายของพระนาม ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระราชทานให้กับพระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าบุรฉัตรไชยากร (กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน) "...ตามนามที่กำหนดใจตั้งให้เป็นนามแห่งพระกรรณิรมย์ซึ่งนำเสด็จพระเจ้าแผ่นดินออกสงคราม..."

พระกรรณิรมย์ คือ ฉัตรห้าชั้น ในหนึ่งสำหรับมี ๓ องค์ คือ พระเสมาธิปัต พระฉัตรชัยและพระเกวฬายหรือพระเกวฬ่าห์ นามราชสกุล "ฉัตรชัย" จึงมาจากนามของฉัตรในพระกรรณิรมย์

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
กับพระชายา พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประภาวสิทธิ์นฤมล
และพระธิดาองค์โต พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามยุรฉัตร
(อธิบายภาพด้านขวา)

เจ้าพลโทพระยาสุรสีห์
กรมพลศึกษา
พระยศพลโท

พระยศพลโท
กรมพลศึกษา
พระยศพลโท

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน กับพระชายา
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประภาวสิทธิ์นฤมล และพระธิดาองค์โต พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามยุรฉัตร

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน กับพระชายา
พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประภาวทีนธินฤมล และพระธิดาองค์โต พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้ามยุรฉัตร

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน กับเจ้าจอมมารดาวาด และพระนมปรีก

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน
กับพระชายา พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าประภาวสิทธิ์นฤมล
พระประยูรญาติ และพระโอรส พระธิดา ฉาย ณ วังบ้านดอกไม้

พระกรณียกิจ

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงรับราชการทหาร เหล่าทหารช่าง กรมยุทธนาธิการ ทหารบก จนได้รับพระราชทานสัญญาบัตรรองคมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๔ ทรงดำรงตำแหน่ง จเรทหารช่างพระองค์แรกในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ และทรงดำรง ตำแหน่งนี้เป็นระยะเวลา ๑๗ ปี ทรงนำความรู้ในวิชา การทหารแผนใหม่ตามแบบอย่างประเทศตะวันตกมาปรับปรุง กิจการทหารช่าง จนได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้วางรากฐาน กิจการทหารช่างแผนใหม่และกองทัพ

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ได้ทรงนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาพัฒนากิจการรถไฟให้บังเกิด ผลดีรวดเร็วและสะดวกในการปฏิบัติงาน ทรงปรับปรุงสัญญาณ ประแจกลและโทรคมนาคมของกรมรถไฟหลวงใหม่หมด โดยเริ่มใช้โทรศัพท์ทางไกล โทรศัพท์อัตโนมัติ และเครื่องตรา ทางสะดวกแทนการขอทางด้วยเครื่องโทรเลข

The Royal Railway Department has brought the diesel engine and was the first country in Asia to do so was because of the initiative of Kromma Phra Kamphaengphet Akharayothin, commander of the Royal Railway who was the teacher and the person who set the foundation of the national railway development until today

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ครั้งทรงควบคุมบัญชาการก่อสร้างอุโมงค์ขุนตาน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๖๑

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ทรงหลังม้า ครั้งทรงควบคุมบัญชาการก่อสร้างอุโมงค์
ขุนตาน ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๕๐-๒๔๖๑

จากซ้าย : พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษ์ภูวนาถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ, พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน และพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงนครไชยศรีสุรเดช

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ทรงช้างข้ามน้ำปิง

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ คราวเสด็จประพาสมณฑลพายัพ
เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๔๖๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หยุดขบวนรถไฟพระที่นั่งระหว่างทาง
ก่อนถึงนครลำปาง เพื่อทรงถ่ายภาพยนตร์รูปสำธาร น้ำตก และช้างกำลังลากซุง ถัดพระองค์มาทางซ้าย
คือ พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน ตามเสด็จในคราวนั้นด้วย

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในมณฑลพายัพ ด้านหลังของพระองค์ คือ พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน พร้อมคณะกรรมการเมืองอุดรดิตถ์ และประชาชนเฝ้ารับเสด็จพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระกรุณาวิเศษ

พระบิดาแห่งกิจการรถไฟยุคใหม่

ด้วยพระปรีชาสามารถของพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชร อัครโยธิน กิจการรถไฟได้เจริญก้าวหน้าสูงสุด ในยุคที่พระองค์ทรงเป็นผู้บัญชาการ พระองค์ทรงมีพระปณิธานแน่วแน่ที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและเศรษฐกิจของภูมิภาค ด้วยการสร้างทางรถไฟเชื่อมต่อถึงกัน

พระบิดาแห่งกิจการวิทยุกระจายเสียงไทย

ทรงริเริ่มนำวิทยาการด้านการสื่อสารเข้ามาใช้ในการพัฒนาประเทศ ทรงตั้งเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียงทดลองขนาดเล็ก และส่งเครื่องวิทยุกระจายเสียงคลื่นสั้นเข้ามาทดลอง ทรงเปิดกิจการส่งวิทยุกระจายเสียงเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๓ ใช้ชื่อสถานีว่า "สถานีวิทยุกรุงเทพฯ ที่พญาไท"

พระบิดาแห่งการโรงแรมไทย

ผู้ทรงบุกเบิกธุรกิจโรงแรมไทยในอดีต ทรงสร้างบังกะโลเรือนไม้ที่หัวหินเป็นโรงแรมชายทะเลแห่งแรกของประเทศไทย คือ โรงแรมหัวหิน

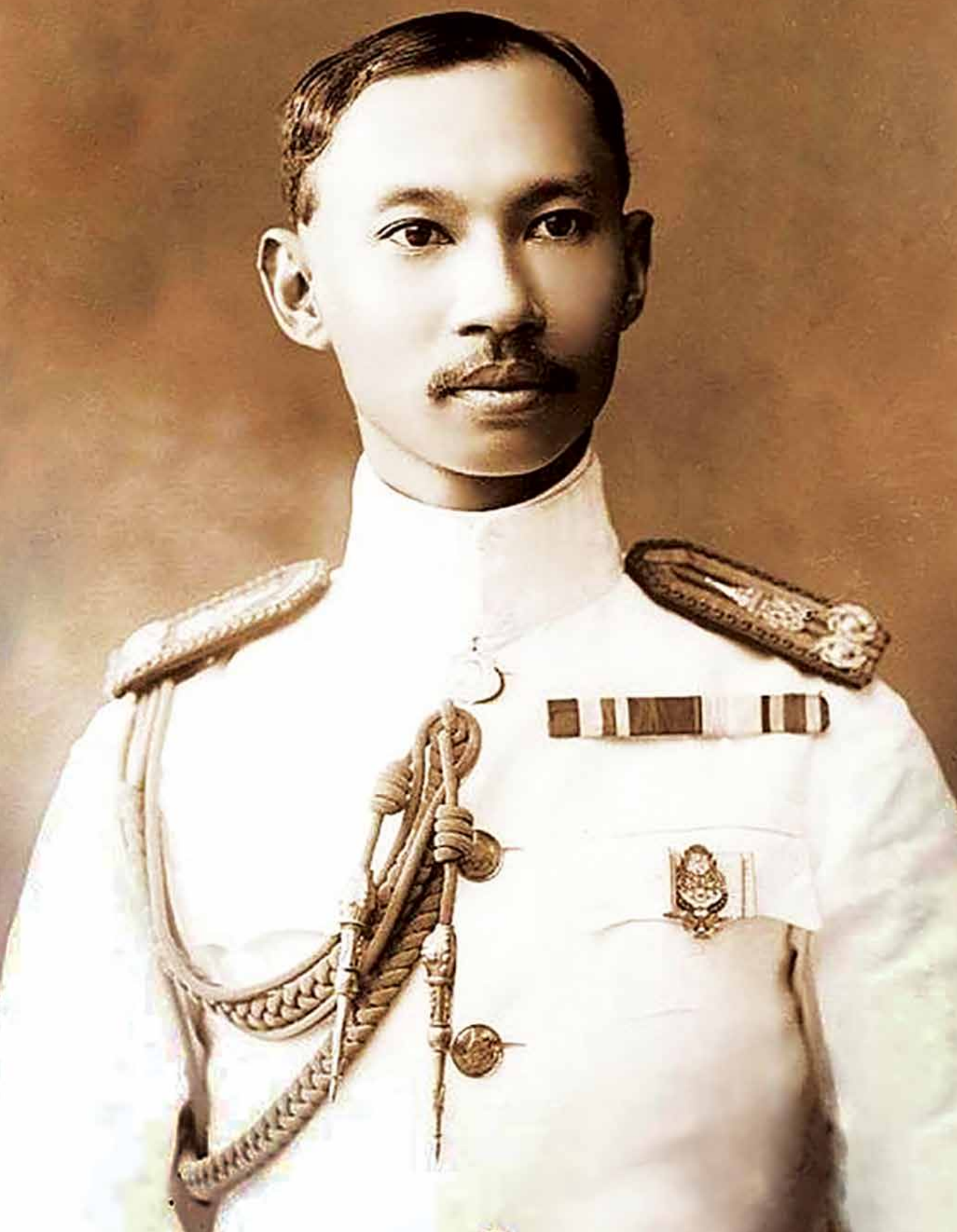
พระบิดาแห่งโรตารีไทย

ทรงมีพระดำริเห็นชอบในอุดมการณ์ของ โรตารี จึงได้รับการก่อตั้งสโมสรโรตารีแห่งแรกในประเทศไทยขึ้น เรียกชื่อว่า "สโมสรโรตารีกรุงเทพ"

พระบิดาทหารช่าง

ทรงรับราชการทหารเหล่า ทหารช่าง กรมยุทธนาธิการทหารบก ทรงดำรงตำแหน่งจเรทหารช่างพระองค์แรกในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ และทรงนำความรู้ในวิชาการทหารแผนใหม่ตามแบบอย่างประเทศตะวันตกมาปรับปรุงกิจการทหารช่าง จนได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้วางรากฐานกิจการทหารช่างแผนใหม่และกองทัพ

พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน เสด็จตรวจทางรถไฟสายตะวันออกเฉียงเหนือและอินโดจีน เพื่อสำรวจทางคมนาคมและการเชื่อมต่อทางในประเทศให้สะดวกขึ้น

พระบิดาแห่งงานวิศวกรรมโยธา

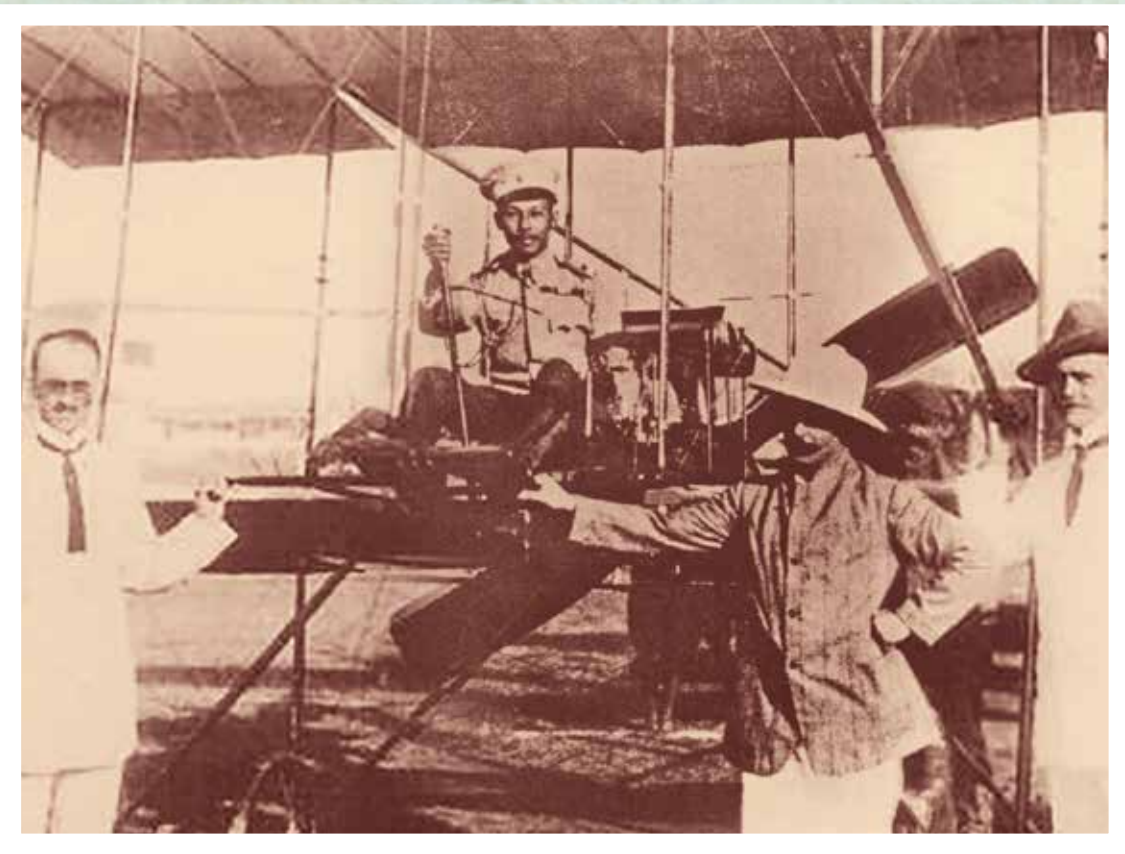
พระปรีชาสามารถในด้านงานโยธาธิการ ปรากฏอยู่ในผลงานสำคัญหลายแห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะเส้นทางรถไฟสายเหนือ ซึ่งพระองค์ทรงเข้ามาควบคุมงานชุดอู๋มิ่งค์ขุนตานต่อจากที่มงานต่างประเทศจนเป็นผลสำเร็จ

พระบิดาแห่งการโฆษณาประชาสัมพันธ์และภาพยนตร์

ตลอดระยะเวลาที่ทรงพระกรณียกิจด้านการรถไฟ ทรงถ่ายภาพยนตร์บันทึกกิจกรรมต่าง ๆ ของกรมรถไฟหลวงเอาไว้ เมื่อทรงจัดตั้งหน่วยผลิตภาพยนตร์ขึ้น คือ กองภาพยนตร์เผยแพร่ข่าวกรมรถไฟหลวง ก็นับเป็นหน่วยงานภาพยนตร์ของรัฐแห่งแรกของไทย ทำหน้าที่ผลิตภาพยนตร์ข่าวและสารคดีเผยแพร่กิจการรถไฟ พระราชกรณียกิจและพระราชพิธีต่าง ๆ รวมถึงภาพยนตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว กิจการของหน่วยงานราชการอื่น ๆ และรับจ้างผลิตภาพยนตร์ให้เอกชนทั่วไปด้วย

พระบิดาแห่งกิจการไปรษณีย์โทรเลข

ด้วยทรงเล็งเห็นความสำคัญของการสื่อสารสมัยใหม่ที่จะนำพาความเจริญมาสู่ประเทศ จึงทรงจัดตั้งที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขทั่วประเทศ ให้บริการรับส่งจดหมาย พัสดุ ไปรษณีย์ วิทยุโทรเลข และโทรเลข รวมทั้งการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์และวิทยุโทรเลขภายในและภายนอกประเทศ

๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๔ เป็นการบินครั้งแรกในประเทศไทยได้เปิดแสดงที่สนามราชกรีฑาสโมสร โดยพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน คือ คนไทยคนแรกที่ได้ขึ้นบินกับเครื่องบิน โดยเป็นการบินทดลองก่อนการบินจริงต่อหน้าพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ที่จะแสดงในวันถัดมา

ถึงแม้ว่าพระองค์จะสิ้นพระชนม์ไปแล้ว แต่พระกรณียกิจและพระดำริที่ทรงสร้างสรรค์ไว้ยังคงเป็นอนุสรณ์แห่งพระปรีชาสามารถและพระวิริยะอุตสาหะที่ยากจะหาผู้ใดเสมอเหมือนได้ ทางราชการได้ตระหนักถึงพระกรุณาธิคุณอันเหลือคณานับของพระองค์ท่าน จึงกำหนดให้วันที่ ๑๔ กันยายน เป็น "วันบูรณฉัตร" และการรถไฟฯ ได้จัดพิธีวางพวงมาลาสักการะพระอนุสาวรีย์ฯ ที่บริเวณหน้าตึกบัญชาการรถไฟเป็นประจำทุกปี เพื่อน้อมรำลึกถึงพระกรุณาธิคุณ และพระกรณียกิจของพระองค์ที่มีต่อประชาชนและประเทศไทย

Every year on Purachatra Day which has been designed on 14 September. The State Railway of Thailand will pay homage to H.R.H. Prince Purachatra Jayakara Kromma Phra Kamphaengphet Akarayothin in commemoration of his devotion and commitment to set up many development work for Thailand. H.R.H. Prince Purachatra was also a role model for honestly and loyalty to the Royal Institute throughout his life.

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนิน เป็นองค์ประธานในการประกอบพิธีเปิดพระอนุสาวรีย์ พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชร อัครโยธิน เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๐

การสร้างพระรูปเสด็จในกรมพระกำแพงฯ ได้มอบให้กรมศิลปากรดำเนินการจัดสร้าง มีท่านศาสตราจารย์ ศิลป์ พีระศรี และม.ร.ว.พูนสวัสดิ์ กฤดากร เป็นผู้ควบคุม ใช้เวลาหล่อและตกแต่งประมาณ ๑ ปี เริ่มลงมือปั้นด้วยดินลักษณะครึ่งพระองค์ขนาด ๒ เท่าตัวจริง การหล่อพระรูปโดยจำลองแบบจากรูปถ่ายอย่างเดียว ไม่สามารถจะหล่อได้เหมือนพระองค์จริงได้ถนัด และจะต้องเสียเวลาล่าช้ามากเพื่อที่จะได้พระรูปที่มีส่วนคล้ายพระองค์จริงให้มากที่สุดจำเป็นต้องอาศัยแบบรูปปั้นของพระองค์ท่าน ซึ่งหล่อไว้มาประกอบด้วย จะทำให้รวดเร็วขึ้น การรถไฟฯ จึงกราบทูล พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าประภาวสิทธิ์ธินฤมล ขอประทาน ยืมรูปปั้นเสด็จในกรมพระกำแพงฯ มาเป็นแบบ ซึ่งพระองค์เจ้าหญิงฯ ได้ประทานให้ยืม เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๗

คณะกรรมการและคณะผู้บริหารการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ

นายจิรุตม์ วิศาลจิตร	ประธานกรรมการรถไฟฟ้า
นายชยธรรม์ พรหมศร	กรรมการรถไฟฟ้า
นายอำนาจ ปรีมนวงค์	กรรมการรถไฟฟ้า
นางสาวไตรศวิทย์ ศิวะกฤษณ์กุล	กรรมการรถไฟฟ้า
นายพิณิจ พิ้วพันธ์	กรรมการรถไฟฟ้า
นางศุภรศิรี บุญญเศรษฐ์	กรรมการรถไฟฟ้า
นายนิรุฒ มณีพันธ์	กรรมการและเลขาธิการ

(รองการแต่งตั้ง)
นายวรวรพจน์ เทียบรัตน์
(รองการแต่งตั้ง)
(รองการแต่งตั้ง)
นายสุชีพ สุงสว่าง
นายชวกร อินทรชม
(รองการแต่งตั้ง)
(รองการแต่งตั้ง)
(รองการแต่งตั้ง)
นายพีระเดช หนูขวัญ

ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน
ผู้อำนวยการฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพย์สิน
ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารโครงการพัฒนาที่ดิน
วิศวกรใหญ่ฝ่ายโครงการพิเศษและก่อสร้าง
ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการเดินรถ
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการโดยสาร
ผู้อำนวยการฝ่ายบริการสินค้า
ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล
หัวหน้าสำนักงานนโยบาย แผน วิจัยและพัฒนา
หัวหน้าสำนักงานบริหารโครงการระบบรถไฟฟ้า

คณะผู้บริหาร

นายนิรุฒ มณีพันธ์	ผู้ว่าการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
นายวรวรพจน์ มาลา (รองการแต่งตั้ง)	รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการบริการทรัพย์สิน
นายเอก สิทธิวัฒน์	รองผู้ว่าการกลุ่มยุทธศาสตร์
นายจร รุ่งฐานีย์	รองผู้ว่าการกลุ่มอำนาจการ
นายสุจิตต์ ชาว์ศิริกุล (รองการแต่งตั้ง)	รองผู้ว่าการกลุ่มโครงสร้างพื้นฐาน
นายศิริพงษ์ พฤทธิพันธ์	รองผู้ว่าการกลุ่มบริหารรถไฟฟ้า
	รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการเดินรถ
	รองผู้ว่าการกลุ่มธุรกิจการซ่อมบำรุงรถจักร และล้อเลื่อน
นางสาวเจษฎาพร ยุทธเนติบูลย์ชัย	ผู้ช่วยผู้ว่าการด้านบริหาร
นายจุลพงษ์ จุลานนท์	ผู้ช่วยผู้ว่าการด้านปฏิบัติการ
นางสิดดา ละออกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายการเงินและการบัญชี
นายวัชรชานู สิริสุวรรณทัศน์	วิศวกรใหญ่ฝ่ายการช่างกล
นายไพบูลย์ สุจิรังกุล	วิศวกรใหญ่ฝ่ายการช่างโยธา
นายสิทธิชัย บุญเสริมสุข	วิศวกรใหญ่ฝ่ายการอาณัติสัญญาณและโทรคมนาคม
นายอวิรุทธ์ ทองเนตร	ผู้อำนวยการฝ่ายการพัสดุ

นายบวร จินทรสุข
นายบุญเลิศ ตันติวิญญูพงศ์
นพ. อองอาจ จริยาสถาพร
นางสาวมณฑาทิพย์ ศรีวิลาศ
นางสาวกานต์วี ทองพูล
นายประยูร สุขคำเนิน
นางสาวกักรสุดา นมสาสตร์
นายณิชาภ ภูติง
นายสมบุญ ฤทธิวิรุฬห์
นายปิยะบุตร ไตรวิจารณ์
พล.ต.ต. ปกฤษเดช เกตุพันธ์
นายมนัญ มณีจักร
นายราชพัลลภ ชัยปรีชา
นางสาวชุตินา วงศ์ศิริวิลาศ
นายโอกาส ตีรมาศเสถียร

หัวหน้าสำนักงานนโยบาย แผน วิจัยและพัฒนา
หัวหน้าสำนักงานบริหารโครงการระบบรถไฟฟ้า
หัวหน้าสำนักงานแพทย์
หัวหน้าสำนักงานผู้ว่าการ
หัวหน้าสำนักงานศูนย์ฝึกอบรมการรถไฟฟ้า
หัวหน้าสำนักงานบริหารพื้นที่ตลาด
หัวหน้าสำนักงานยุทธศาสตร์ธุรกิจการเดินรถ
หัวหน้าสำนักงานจัดหาพัสดุซ่อมบำรุง
หัวหน้าสำนักงานอาณานิบาล
หัวหน้าสำนักงานจัดการกรมสิทธิ์ที่ดิน
ผู้บังคับกองกลางตำรวจรถไฟ
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 1
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 2
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 3
ผู้ตรวจการรถไฟฟ้า 4

เจ้าของ	การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
บรรณาธิการพิเศษ	หม่อมราชวงศ์ปิยะฉัตร ฉัตรชัย
บรรณาธิการ	นายเอกริช ศรีอาระยันพงษ์ หัวหน้ากองโฆษณาและส่งเสริมการท่งเกี่ยวข้อง
กองบรรณาธิการ	บริษัท คอร์แอนด์พีค จำกัด
ฝ่ายประสานงาน	นางศุภมาศ ปลื้มกุล นางอากาศพันธ์ สุวิสต์
ฝ่ายภาพ	กองโฆษณาและส่งเสริมการท่งเกี่ยวข้อง กองประชาสัมพันธ์ บริษัท คอร์แอนด์พีค จำกัด
ฝ่ายจัดส่ง	กองโฆษณาและส่งเสริมการท่งเกี่ยวข้อง รับ-ส่ง ๗๒๑.1 ฝ่ายบริการโดยสาร หมวดสื่อสาระ สถานีกรุงเทพ

ฝ่ายสมาชิก
กองโฆษณาและส่งเสริมการท่งเกี่ยวข้อง
การรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
เลขที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0 2220 4271

ออกแบบและผลิต
บริษัท คอร์แอนด์พีค จำกัด
27 ซอยเจริญนคร 14 ถนนเจริญนคร
แขวงคลองตันใหม่ เขตคลองสาน กรุงเทพฯ 10600
โทรศัพท์ 0 2861 0674
โทรสาร 0 2861 0675

วารสารรถไฟสัมพันธ์ ในนามของการรถไฟฟ้าแห่งประเทศไทย รู้สึกซาบซึ้ง เป็นเกียรติอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณ “หม่อมราชวงศ์ปิยะฉัตร ฉัตรชัย” บุตรของหม่อมเจ้าทิพยฉัตร ฉัตรชัย ซึ่งเป็นโอรสของพลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน กับหม่อมเอื้อม อรุณทัต ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ภาพถ่าย พร้อมคำอธิบาย

วารสารรถไฟสัมพันธ์ฉบับนี้ ขอเป็นตัวแทนของคนรถไฟฟ้าทุกคน ในการเทิดพระเกียรติ “พลเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงเพชรอัครโยธิน” ผ่านภาพถ่ายประวัติศาสตร์ที่งดงาม และรวมใจตั้งปณิธานปฏิบัติงานด้วยความวิริยะอุตสาหะ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่ทำเพื่อประโยชน์ส่วนตน รักษาประโยชน์ของการรถไฟฟ้า และประเทศชาติเป็นสำคัญ

น้อมรำลึกในพระกรุณาธิคุณ
เอกริช ศรีอาระยันพงษ์
บรรณาธิการ

การรถไฟแห่งประเทศไทย

เลขที่ 1 แขวงรองเมือง เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

www.railway.co.th

Facebook : ทีมพีอาร์การรถไฟแห่งประเทศไทย

Call Center : 1690